

Чи засвоїв світ чорнобильський урок? Оцінки розставить час

Фото Олександра СІМОНІ (УНІАН)

26 квітня Україна і світ згадували аварію на Чорнобильській атомній станції. 25 років минуло відтоді, як у новітній історії з'явився запис про найбільшу техногенну катастрофу. Вшанувати пам'ять жертв радіації і разом відзначити сумні роковини до Києва приїхали делегації з Російської Федерації та Білорусі. З Білорусі — менш представницька, а ось з Москви — Президент РФ Дмитро Медведєв та мит-

рополит Московський та всієї Русі Кирил. Учора гості разом із Президентом України Віктором Януковичем побували на ЧАЕС. Президенти заклали камінь до пам'ятника ліквідаторам, який буде встановлено в парку Чорнобиля, та взяли участь у Великодній службі, яку відслужив Патріарх Кирил у Свято-Іллінському Чорнобильському храмі.

► СТОР. 6

На знімку: учасник ліквідації аварії на ЧАЕС біля меморіалу Героям Чорнобиля.

Чи засвоїв світ чорнобильський урок? Оцінки розставитиме час

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Слово Чорнобиль у світі почули раніше, ніж слово Україна. І коли на карті постала нова держава, її координати наводили за кодовим словом Чорнобиль... Цього року ми відзначаємо чверть століття після аварії і 20 років незалежності країни. Деякі історики схильні вважати, що саме Чорнобильська аварія і стала останньою краплею, яка розколола моноліт Радянського Союзу. А економіка навіть такої супердержани не витримала фінансових навантажень, пов'язаних із ліквідацією наслідків катастрофи. Тоді СРСР гордо відмовився від сторонньої допомоги. Сьогодні і Україна, і світ усвідомили, що ядерні катаклізми не бувають локальними. І подолати їхні наслідки можна лише гуртом.

« ДОВІДКА «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Унаслідок вибуху на четвертому енергоблоці в атмосферу було викинуто 190 тонн радіоактивних речовин. За підрахунками вчених, сумарний викид радіоактивних речовин становив 50 млн. кюрі, що можна порівняти за наслідками з 500 вибухами атомних бомб, скинутих 1945 року на Хіросіму.

А тоді, 26 квітня о 1-й годині 23 хвилини, Київ спав. На ранок кияни із здивуванням помітили, що зі столичних вулиць зникли рейсові автобуси. Та весна так само, як і нинішня, пахла квітами. Бо радіація не пахне. Її не відчуєш ні на смак, ні на дотик. Київ радів пробудженню від зимової сплячки і готувався до Першотравневої демонстрації. А за 100 кілометрів інші міста — Чорнобиль і Прип'ять — до евакуації. Зруйнований вибухом четвертий енергоблок палав радіаційним

вогнем. Нині, коли в Японії ніяк не вдається приборкати радіацію на пошкодженій АЕС «Фукусіма-1», світ нарешті усвідомив, яким подвигом було вгамування реактора.

Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун, відвідавши ЧАЕС, згадав українське прислів'я: «Чужого горя не буває». У статті, опублікованій в газеті Нью-Йорк Таймс, він зізнався, що повному подивився на те, що сталося 25 років тому. Одна справа — читати про Чорнобиль, перебуваючи далеко від нього, і зовсім інша — побачити масштаби трагедії на власні очі. Особливо його вразило, що заражену після трагедії територію можна порівняти за розмірами з його рідною Південною Кореєю. І зауважив: «Пам'ять про катастрофу в Чорнобилі, а також нещодавня трагедія на АЕС «Фукусіма-1» змушує нас ширше дивитися на ядерну проблему. Відтепер ми повинні розглядати питання про безпеку на АЕС так само серйозно, як і питання про ядерну зброю».

Прем'єр-міністр України Микола Азаров спробував підбити підсумки 25-річного пост-Чорнобиля у цифровому вимірі. Так, у своєму зверненні він заявив, що економічні збитки України внаслідок Чорнобильської катастрофи становили майже 180 млрд. доларів США. Радіонуклідами було забруднено 145 тис. квадратних кілометрів території України, Білорусі та Росії. Статус потерпілих тільки в Україні мають 2,2 млн. осіб, із них 255 тисяч — ліквідатори. З Чорнобиля і Прип'яті було евакуйовано майже 91 тис. осіб. Із забруднених територій переселено більш як 27 тис. сімей.

Проте є речі, які не виміряєш у грошовому еквіваленті: втрачене і ненароджене життя, відірвану батьківщину, назавжди підірване здоров'я.

У ці дні катастрофу на ЧАЕС згадують у всьому світі. У Норвегії, Великій

Митрополит Київський і всієї Русі-України Володимир, Патріарх Московський Кирил та Прем'єр-міністр України Микола Азаров (зліва направо) під час панахиди за загиблими ліквідаторами наслідків катастрофи на ЧАЕС у храмовому комплексі Архистратига Михайла в Києві.

Британії, Китаї, Фінляндії, США тощо запалювали свічки в пам'ять за жертвами радіації. На вулиці міст вийшли демонстранти, що виступають за припинення експлуатації атома в енергетичній галузі.

Прем'єр-міністр Росії Володимир Путін у своєму зверненні до росіян назвав аварію на ЧАЕС уроком. Світ із ним погоджується. Як добре він засвоїв цей урок? Оцінки розставитиме час.

Наталя ФІЛІПЧУК.